

Bruxelles, 14.10.2024
COM(2024) 476 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Primul raport intermediar referitor la Strategia UE privind combaterea
antisemitismului și susținerea vieții evreiești**

„Creșterea fără precedent a actelor antisemite la care am asistat în întreaga Europă ne reamintește de cea mai întunecată perioadă a istoriei noastre. Diferența acum este că suntem cu toții alături de comunitățile evreiești.”

— Ursula von der Leyen, Președinta Comisiei Europene
Bruxelles, 26 ianuarie 2024

1. INTRODUCERE

În ultimii ani, antisemitismul a crescut în mod periculos în Europa. Acesta afectează viața de zi cu zi a evreilor și reprezintă o amenințare la adresa coexistenței pașnice, a democrației și a securității. Acest lucru a determinat Comisia Europeană să adopte, la 5 octombrie 2021, prima sa Strategie a UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești (2021-2030)¹ (strategia UE). Strategia UE este un pilon esențial al activității Comisiei de susținere a valorilor UE, de apărare a drepturilor fundamentale și de combatere a tuturor formelor de rasism și discriminare, în conformitate cu modul de viață european.

Strategia UE a stabilit o serie de măsuri articulate în jurul a trei piloni: 1) prevenirea tuturor formelor de antisemitism; 2) protejarea și susținerea vieții evreiești și 3) promovarea cercetării, educației și comemorării victimelor Holocaustului. În plus, UE urmărește să conducă lupta globală împotriva antisemitismului. Strategia include 90 de acțiuni a căror punere în aplicare este în plină desfășurare.

Toate statele membre ale UE au salutat strategia UE² și s-au angajat să organizeze schimburi periodice la nivel politic și tehnic în cadrul Consiliului pentru a-și coordona eforturile de combatere a rasismului și a antisemitismului. De asemenea, strategia a fost recunoscută pe scară largă ca un pas important la nivelul UE de către multe comunități evreiești, țări partenere și organizații internaționale.

În strategia UE, Comisia s-a angajat să publice rapoarte privind progresele înregistrate în 2024 și 2029. Pentru a elabora acest prim raport privind progresele înregistrate, Comisia a colectat feedback din partea organizațiilor societății civile și a cetățenilor UE prin intermediul unei „cereri de contribuții” cu privire la punerea în aplicare a strategiei UE³. Organizațiile evreiești au răspuns pozitiv, recunoscând că adoptarea strategiei UE a marcat un punct de cotitură în eforturile UE de combatere a antisemitismului și are un impact pozitiv asupra dezvoltării politicii guvernamentale și a discursului politic în statele membre. În martie 2024, Comisia a trimis statelor membre un chestionar pentru a primi actualizări cu privire la elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor lor naționale și a altor măsuri de combatere a antisemitismului, ale cărui rezultate sunt incluse în prezentul raport.

Acest prim raport privind progresele înregistrate prezintă realizările în ceea ce privește construirea unor structuri durabile la nivelul UE și la nivel național pentru a preveni și a combate antisemitismul și pentru a asigura un viitor al vieții evreiești în Europa. În conformitate cu strategia UE, majoritatea statelor membre ale UE au adoptat strategii naționale privind combaterea antisemitismului. Multe dintre acestea au desemnat trimiși sau coordonatori speciali și, utilizând definiția de lucru fără caracter juridic obligatoriu a antisemitismului elaborată de Alianța Internațională pentru Memoria

¹ [Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești.](#)

² [Concluziile Consiliului privind combaterea rasismului și a antisemitismului din data de 4 martie 2022; Consiliul European din 14-15 decembrie 2023.](#)

³ [Strategia UE privind combaterea antisemitismului – primul raport privind progresele înregistrate.](#)

Holocaustului (definiția IHRA)⁴, majoritatea statelor membre utilizează o abordare bazată pe drepturile omului și pe victime pentru a combate antisemitismul.

Antisemitismul contemporan poate fi găsit în grupuri radicale și marginale care îmbrățișează extremismul de dreapta, de stânga sau islamist, se poate ascunde în spatele anti-sionismului, dar se poate găsi și în centrul societății⁵. Încă din 2019, în medie, mai mult de unul din doi europeni (54 %) a declarat că conflictul din Orientul Mijlociu are o influență asupra percepției poporului evreiesc din țara lor⁶.

Cu toate acestea, pandemia de COVID-19 și războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei au exacerbato atitudinile antisemite în întreaga UE. Potrivit celui de al treilea sondaj al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a UE (FRA) privind experiențele de antisemitism ale evreilor⁷, realizat în prima jumătate a anului 2023, aproape toți evreii (96 %) din Europa s-au confruntat cu antisemitism fie online, fie offline. Opt din zece evrei afirmă că antisemitismul a crescut în ultimii ani, iar 76 % evită să poarte sau să afișeze în public articole care ar determina să fie recunoscuți ca evrei.

1.1 Intensificarea antisemitismului de la atacurile Hamas din 7 octombrie 2023

Situația evreilor în UE și la nivel mondial s-a înrăutățit dramatic de la atacurile teroriste ale Hamas⁸ asupra civililor israelieni din 7 octombrie 2023 și de la războiul și criza umanitară care au urmat în Gaza. Atacurile brutale au fost cele mai mortale de la Shoah, 1 125 de persoane fiind ucise în ziua respectivă, inclusiv mulți cetățeni ai UE. Inițial, 251 de persoane au fost luate ostatici, iar 101 ostatici sunt încă ținuți în Gaza⁹. Comisia a condamnat cu fermitate atacurile și și-a exprimat solidaritatea deplină și sprijinul față de Israel și poporul său și și-a reafirmat angajamentul deplin față de securitatea Israelului¹⁰.

În declarația sa, la un an de la evenimentele tragice din 7 octombrie, președinta Comisiei von der Leyen, a precizat că nu poate exista nicio justificare pentru actele teroriste ale Hamas, care au adus suferințe imense nu numai poporului israelian, ci și palestinienilor nevinovați, și a subliniat că Uniunea Europeană este alături de toate persoanele nevinovate ale căror vieți au fost zguduite din temelii din ziua fatidică respective și a făcut apel la combaterea colectivă a antisemitismului oriunde se răspândește¹¹.

În ultimul an, Europa a cunoscut o creștere semnificativă a numărului de incidente și violențe motivate de ură împotriva evreilor. Atacurile Hamas și conflictele din Orientul Mijlociu au condus la niveluri de antisemitism¹² fără precedent de la înființarea UE. Printre acte se numără atacurile cu

⁴ [Definiția de lucru a antisemitismului elaborată de IHRA.](#)

⁵ [Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești.](#)

⁶ [Eurobarometru 484, Percepțiile antisemitismului, 2019.](#)

⁷ [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE: *Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\)*.](#)

⁸ Hamas se află pe lista UE a organizațiilor teroriste din 2003.

⁹ La 7 octombrie 2024.

¹⁰ A se vedea Concluziile Consiliului European din 27 iunie 2024. În același timp, Comisia a condamnat agravarea crizei umanitare din Gaza și faptul că mulți civili, în special copii și femei, și-au pierdut viața ca urmare a răspunsului Israelului la teroarea brutală a Hamas, ceea ce a dus la o creștere a ajutorului umanitar din partea UE pentru aceste populații, lucrând în același timp la un pachet multianual mult mai amplu pentru a sprijini o Autoritate Națională Palestiniană eficientă.

¹¹ [Declarația din 7 octombrie 2023 \(europa.eu\).](#)

¹² Institutul de cercetare a politicilor evreiești: [Antisemitism in the aftermath of October 7: What do the data tell us, and what more do we still need to know? \(Antisemitismul după 7 octombrie: ce ne spun datele și ce mai trebuie să știm\) | JPR,](#)

1 octombrie 2024.

bombe incendiare asupra clădirilor evreiești, cum ar fi sinagogi, atacurile fizice asupra evreilor, a caselor, restaurantelor și magazinelor acestora. În întreaga Europă, monumentele Holocaustului au fost deteriorate, făcându-se comparații false între evrei și naziști, banalizând astfel Shoah. Comisia condamnă astfel de acte detestabile în termenii cei mai fermi cu putință.

Franța, unde se află cea mai mare comunitate evreiască din Europa, s-a confruntat cu o explozie a incidentelor antisemite înregistrate după 7 octombrie. Cu un total de 1 676 de incidente în 2023 (4,5 incidente pe zi), aceasta a dus la o creștere de trei ori comparativ cu anul precedent¹³. În Țările de Jos, incidentele înregistrate¹⁴ au crescut de opt ori¹⁵. În Austria, incidentele au crescut de patru ori în ultimele luni ale anului 2023¹⁶. În Germania, o treime din incidentele motivate de ură înregistrate de Oficiul Federal de Poliție Judiciară au fost de natură antisemită¹⁷, afectând în mod disproporționat comunitatea evreiască, care reprezintă doar aproximativ 0,25 % din populație.

Hărțuirea și atacurile au vizat, de asemenea, studenții și personalul evreiesc din universități¹⁸. Un raport realizat de Uniunea Europeană a studenților evrei (EUJS) a raportat o creștere semnificativă a incidentelor antisemite în universitățile europene începând după 7 octombrie¹⁹. Potrivit raportului, studenții evrei nu s-au simțit în siguranță, iar dreptul lor de acces la educație a fost limitat în mod semnificativ prin hărțuire și atacuri.

Antisemitismul online a crescut semnificativ pe platformele de comunicare socială după 7 octombrie 2023, declanșând radicalizarea. Cercetările Institutului pentru Dialog Strategic²⁰, publicate în februarie 2024, au identificat creșteri majore ale comentariilor și mesajelor antisemite, precum și amenințări online la adresa comunităților evreiești. O sinteză politică comandată de Comisia Europeană a arătat o creștere a conținutului online al discursurilor de incitare la ură după 7 octombrie 2023 de +7 % pe Reddit și de +10 % pe platforma X. Într-un eșantion aleatoriu de conținut instigator la ură, aproximativ 45 % a fost conținut antisemit, 15 % a fost legat de ura față de musulmani²¹.

1.2 Reacția Comisiei Europene

Confruntată cu escaladarea alarmantă a manifestărilor de antisemitism în public și online, Comisia a precizat în mod clar că este alături de comunitățile evreiești din Europa și din afara acesteia. Comisia a făcut apel la un efort concertat pentru a combate creșterea bruscă a urii, în special a antisemitismului și a urii față de musulmani, în comunicarea intitulată „Ura nu își are locul aici: o Europă unită împotriva urii”²². Comisia condamnă în termenii cei mai fermi toate actele de antisemitism, precum și orice formă de ură, intoleranță, rasism și xenofobie.

¹³ [Service de Protection de la Communauté Juive \(SPCJ\)](#).

¹⁴ Potrivit celui de al treilea sondaj FRA privind discriminarea și infracțiunile motivate de ură împotriva evreilor, rata generală de raportare a discriminării antisemite de către evrei este de numai 11 %, prin urmare incidentele raportate reprezintă doar vârful aisbergului. Nu toate statele membre ale UE înregistrează incidentele antisemite într-un mod desegregat.

¹⁵ [Centrum Informatie en Documentatie Israël](#)

¹⁶ [Cazurile de antisemitism din 2023 din Austria](#).

¹⁷ [Politisch motivierte Kriminalität in Deutschland erreicht neuen Höchststand](#).

¹⁸ [European Jewish Congress calls on Europe's university rectors to protect Jewish students \(Congresul Evreiesc European face apel la rectorii universitari din Europa să protejeze studenții evrei\)](#).

¹⁹ [Creșterea antisemitismului la universitățile europene ca urmare a masacrului din 7 octombrie, 1 februarie 2024. Răspândirea incidentului raportat: vandalism \(19,5 %\); hărțuire pe internet \(19,5 %\), instigare la violență, discriminare, excluziune \(28,3 %\), hărțuire verbală, discreditare, violență fizică \(32,7 %\)](#).

²⁰ [Institutul pentru dialog strategic, Rise in antisemitism on both mainstream and fringe social media platforms following Hamas' terrorist attack \(Creșterea antisemitismului atât pe platformele de comunicare socială de masă, cât și pe cele marginale după atacurile teroriste ale Hamas\), 7 februarie 2024](#).

²¹ [Ecosystems of hate speech online in the EU related to the Israel-Hamas conflict \(Ecosistemele discursurilor online de incitare la ură în UE legate de conflictul dintre Israel-Hamas\), 2024](#).

²² [Comunicarea „Ura nu își are locul aici: o Europă unită împotriva urii” | Comisia Europeană](#), 6 decembrie 2023.

Potrivit definiției IHRA, criticile aduse Israelului, precum cele îndreptate împotriva oricărei alte țări, nu pot fi considerate drept antisemite, însă a cere uciderea sau vătămarea evreilor, acuzațiile stereotipe privind puterea evreilor și tragerea la răspundere colectivă a evreilor pentru acțiunile statului Israel se numără printre numeroasele manifestări ale antisemitismului incluse în definiție. Astfel de acuzații sunt observate zilnic în UE.

Acele antisemite sunt penale atunci când sunt astfel definite prin lege și, în aceste cazuri, trebuie urmărite penal. La nivelul UE, Decizia-cadru privind combaterea anumitor forme de exprimare a rasismului și a xenofobiei oferă un cadru juridic solid pentru combaterea infracțiunilor antisemite motivate de ură și a discursurilor de incitare la ură. Comisia încurajează în continuare statele membre să urmărească penal infracțiunile antisemite motivate de ură și discursurile de incitare la ură în lumina acestor dispoziții juridice comune. De asemenea, este hotărâtă să susțină libertatea de exprimare, subliniind necesitatea de a exercita diligența necesară atunci când se identifică incidente antisemite, pentru a se asigura că libertatea de exprimare este protejată pentru toți.

În ultimul an, Comisia și-a intensificat eforturile. Aceasta și-a exprimat solidaritatea prin vizite la comunitățile evreiești²³ și în cadrul unor evenimente publice²⁴. Cu ocazia sărbătorii luminilor Euro Hanuka din decembrie 2023, președinta von der Leyen a precizat în mod clar: „Nu există nicio justificare pentru creșterea antisemitismului. Niciun război, niciun argument politic nu îl poate scuza. Libertatea de exprimare și de opinie, libertatea de religie și libertatea de a nu se teme – acestea trebuie să fie o realitate în orice moment, în orice situație și pentru toate ființele umane”²⁵.

Comisia a accelerat punerea în aplicare a strategiei UE, a pus la dispoziție fonduri pentru securitatea spațiilor evreiești, a cooperat cu Europol și cu autoritățile naționale de aplicare a legii pentru a aborda volumul mare de conținut terorist și extremist care circulă online după atacuri și a lansat crearea unei rețele pentru combaterea antisemitismului online. De asemenea, Comisia a subliniat că autoritățile naționale trebuie să investigheze, să urmărească penal și să judece cazurile de presupuse infracțiuni motivate de ură sau discursuri de incitare la ură, inclusiv apologia publică, negarea în mod public și minimizarea vădită în public a Holocaustului²⁶.

2. COMBATEREA ȘI PREVENIREA TUTUROR FORMELOR DE ANTISEMITISM

Prezentul raport privind progresele înregistrate urmează structura strategiei UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești și arată modul în care inițiativele avute în vedere în cadrul fiecărui pilon au fost puse în aplicare până în prezent. O prezentare generală a situației actuale a fiecărei acțiuni din cadrul strategiei se regăsește în anexă.

2.1 Combaterea antisemitismului în toate domeniile de politică și mobilizarea fondurilor UE

Comisia promovează un dialog la nivelul UE cu statele membre și cu organizațiile societății civile pentru a sprijini elaborarea și punerea în aplicare de strategii naționale, pentru a preveni, acolo unde este posibil, și pentru a răspunde rapid la incidentele antisemite, precum și pentru a îmbunătăți canalele de comunicare dintre comunitățile evreiești și autoritățile naționale. În acest scop, Grupul de

²³ Vicepreședintele Schinas a acordat prioritate vizitării comunităților evreiești din UE, inclusiv în Grecia, Franța, Germania sau Belgia și atunci când a călătorit în străinătate, cum ar fi în Australia sau Brazilia.

²⁴ De exemplu, coordonatorul CE pentru combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești a luat cuvântul la demonstrația împotriva antisemitismului de la Bruxelles din 10 decembrie 2023.

²⁵ [Discursul președintei la sărbătoarea luminilor Euro-Hanuka](#), 10 decembrie 2023, Bruxelles.

²⁶ [Comunicarea „Ura nu își are locul aici: o Europă unită împotriva urii” | Comisia Europeană](#), 6 decembrie 2023.

lucru al Comisiei pentru punerea în aplicare a Strategiei UE privind antisemitismul²⁷ reunește, de două ori pe an, state membre și reprezentanți ai organizațiilor și comunităților evreiești. În plus, Comisia găzduiește mese rotunde trimestriale cu organizații-umbrelă evreiești internaționale cu sediul la Bruxelles care abordează antisemitismul.

Suedia: Grupul operativ al guvernului pentru viața evreiască din Suedia, înființat în ianuarie 2023, se angajează într-un dialog privind măsurile și inițiativele preventive menite să faciliteze viața evreiască și să prevină și să combată antisemitismul în Suedia. Acesta este alcătuit din secretari de stat din șase ministere și este condus de secretarul de stat al prim-ministrului. Poliția și organizațiile societății civile evreiești suedeze, cum ar fi Forumul istoriei vii, cooperează, de asemenea, cu grupul operativ.

În plus, în perioada 16-17 noiembrie 2022, Comisia a organizat primul său „Forum al societății civile privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești”²⁸ la Bruxelles, reunind peste 200 de reprezentanți ai organizațiilor evreiești și ai altor organizații ale societății civile pentru a discuta despre provocările legate de combaterea antisemitismului și de susținerea vieții evreiești.

Strategia UE urmărește să integreze lupta împotriva antisemitismului în toate domeniile de politică relevante și a încurajat statele membre să facă același lucru prin adoptarea de strategii naționale de combatere a antisemitismului sau să includă măsuri specifice în planurile lor naționale de acțiune împotriva rasismului. În plus, Comisia a încurajat statele membre să numească trimiși speciali sau coordonatori naționali împotriva antisemitismului și să adopte și să utilizeze definiția de lucru fără caracter juridic obligatoriu a antisemitismului elaborată de IHRA.

În urma adoptării strategiei UE:

- 23 de state membre au elaborat strategii naționale de combatere a antisemitismului, dintre care 14 state membre au elaborat o strategie de sine stătătoare pentru combaterea antisemitismului, iar 9 state membre au inclus măsuri specifice în strategii mai ample de combatere a rasismului, a extremismului sau de promovare a drepturilor omului;
- 20 de state membre au numit un trimis special sau un coordonator național pentru combaterea antisemitismului;
- 25 de state membre au adoptat și/sau au aprobat definiția de lucru a antisemitismului elaborată de IHRA.

Comisia salută elaborarea unor strategii și planuri de acțiune naționale, care demonstrează un angajament ferm de a aborda amenințarea tot mai mare reprezentată de antisemitism în întreaga Europă. Mai mult de jumătate dintre statele membre au pus în aplicare strategii „de sine stătătoare” care vizează în mod specific antisemitismul, adesea cu un număr semnificativ de măsuri specifice. Altele au instituit strategii care acoperă antisemitismul ca parte a unor strategii mai ample de combatere a rasismului sau a extremismului sau de promovare a drepturilor omului. În aceste cazuri, măsurile de combatere a antisemitismului pot fi diferite în ceea ce privește domeniul de aplicare și nivelul de ambiție. Unele strategii includ secțiuni specifice dedicate combaterii antisemitismului, făcându-le comparabile în ceea ce privește domeniul de aplicare și nivelul de ambiție cu strategiile „de sine stătătoare” de combatere a antisemitismului. În alte strategii, antisemitismul este menționat

²⁷ [Aspecte ale punerii în aplicare a strategiei UE au fost discutate în cadrul reuniunilor grupului de lucru din 14-15 decembrie 2021 la Bruxelles, 1-2 iunie 2022 la Bruxelles, 6-7 decembrie 2022 la Haga, 2-4 mai 2023 la București și la Bruxelles în perioada 22-23 ianuarie 2024.](#)

²⁸ [Forumul societății civile privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești.](#)

doar ca parte a măsurilor generale de combatere a tuturor formelor de rasism, ură și xenofobie, acordând mai puțină atenție provocărilor specifice pe care le reprezintă antisemitismul.

Tabelul 1: Progresele înregistrate de statele membre ale UE în ceea ce privește măsurile de combatere a antisemitismului

SM	1. Strategia este o strategie/un plan de acțiune „de sine stătătoare (stătător)” împotriva antisemitismului	2. Măsurile privind antisemitismul sunt incluse în planul național de acțiune împotriva rasismului	3. Definiția IHRA a fost adoptată/aprobată	4. A fost numit un trimis special
AT	X		X	X
BE			X	X
BG	X		X	X
CY		X	X	
CZ		X	X	X
DE	X		X	X
DK	X		X	X
EE	X		X	X
EL		X	X	X
ES	X		X	X
FI		X	X	
FR		X	X	X
HR		X	X	X
HU	X		X	X
IE		X		X
IT	X		X	X
LT			X	X
LU	X		X ²⁹	X
LV	X		X	
MT				
NL	X		X	X
PL			X	
PT		X	X	X
RO	X		X	X
SE	X ³⁰		X	X
SI	X		X ³¹	
SK		X	X	
Total	14	9	25	20

Tabelul se bazează pe informațiile furnizate Comisiei de către statele membre ale UE.

Organizațiile evreiești au salutat strategiile naționale de combatere a antisemitismului, precum și angajamentele asumate de multe țări în cadrul Forumului internațional de la Malmö privind comemorarea Holocaustului și combaterea antisemitismului din octombrie 2021³². În mai 2023, Congresul Mondial Evreiesc a prezentat o evaluare a progreselor înregistrate în urma angajamentelor

²⁹ Luxemburgul a adoptat definiția antisemitismului elaborată de IHRA fără cele 11 exemple ale sale.

³⁰ Programul de acțiune al Suediei pentru combaterea antisemitismului completează Planul național de combatere a rasismului, a formelor similare de ostilitate și a infracțiunilor motivate de ură, care a fost adoptat în 2016.

³¹ Slovenia a adoptat definiția antisemitismului elaborată de IHRA fără cele 11 exemple ale sale.

³² [Angajamente prezentate în cadrul Forumului internațional de la Malmö privind comemorarea Holocaustului și combaterea antisemitismului la 13 octombrie 2021.](#)

de la Malmö, care au inclus strategii naționale. Aceasta a arătat că angajamentele au fost puse în aplicare doar parțial și a subliniat că sunt esențiale mecanismele de monitorizare. Raportul a evidențiat, de asemenea, discrepanțe între așteptările comunităților evreiești și acțiunile guvernelor³³.

Această evaluare este în concordanță cu datele din sondajul FRA din 2023³⁴, potrivit cărora populația evreiască se așteaptă la eforturi mai susținute din partea guvernelor pentru combaterea antisemitismului. Doar 18 % dintre evrei sunt (oarecum) mulțumiți de eforturile guvernamentale de „combatere a antisemitismului” și doar 23 % de eforturile de „promovare a vieții evreiești”. Aceștia sunt foarte mulțumiți de „comemorarea publică a Holocaustului” (47 %) de către guvern, de „răspunsul la nevoile de securitate ale comunității evreiești” (32 %) și de „includerea temei Holocaustului în educație” și de „celebrarea culturii și patrimoniului evreiesc” (ambele cu 28 %).

Punerea în aplicare a strategiei UE este un efort comun la nivelul întregii Comisii și, prin urmare, acțiunile au fost finanțate prin numeroase programe de finanțare ale UE³⁵, cum ar fi programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” (CEDV), programul „Justiție”, Orizont Europa, Europa creativă, Erasmus+, Fondul pentru securitate internă, fondurile politicii de coeziune, Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCICI) și Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA). Instrumentul de sprijin tehnic (IST) al Comisiei Europene sprijină în continuare aceste eforturi, oferind asistență adaptată statelor membre în lupta lor împotriva rasismului și antisemitismului³⁶.

În special, a fost mobilizată o finanțare sporită în cadrul programului CEDV pentru a sprijini noi instrumente și rețele la toate nivelurile. Finanțarea pentru proiecte de combatere a antisemitismului a crescut de la aproximativ 5,2 milioane EUR în 2021 la 6 milioane EUR în 2022 și la 11 milioane EUR în 2023. Pe parcursul celor 3 ani, au fost finanțate 61 de proiecte, în valoare medie de 360 000 EUR per proiect. Unele proiecte de combatere a antisemitismului pot, de asemenea, să abordeze rasismul și alte forme de intoleranță și să promoveze comemorarea victimelor Holocaustului. Comisia oferă sprijin structural Uniunii Europene a studenților evrei și rețelei „Facing Facts” conduse de CEJI (O contribuție evreiască la o Europă favorabilă incluziunii) în calitate de parteneri-cadru pentru combaterea antisemitismului și a altor forme de ură.

2.2 Combaterea discursurilor antisemite de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură

Decizia-cadru privind combaterea rasismului și a xenofobiei prin intermediul dreptului penal³⁷ prevede un cadru juridic solid pentru combaterea, printre altele, a infracțiunilor antisemite motivate de ură și a discursurilor de incitare la ură, inclusiv a apologiei publice, a negării în mod public sau a minimizării vădite în public a Holocaustului într-un mod care ar putea incita la violență sau la ură.

Comisia a luat măsuri pentru a asigura transpunerea completă și corectă a deciziei-cadru și a lansat 13 proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva statelor membre pentru transpunerea incompletă sau incorectă în perioada octombrie 2020-august 2024. Prin urmare, șase state membre și au adus legislația în deplină conformitate cu decizia-cadru, iar procedurile au fost încheiate. Altele

³³ [WJC: An assessment after 17 months \(O evaluare după 17 luni\), 2023.](#)

³⁴ [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE: Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\), 2023.](#)

³⁵ În actualul cadru financiar multianual 2021-2027.

³⁶ Instrumentul de sprijin tehnic (IST).

³⁷ [Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal.](#)

au înregistrat progrese și își modifică legislația. Comisia își va continua să depună eforturi pentru a asigura punerea în aplicare deplină³⁸.

Pentru a consolida cadrul juridic în întreaga UE, Comisia a adoptat, la 9 decembrie 2021, o comunicare intitulată „O Europă mai favorabilă incluziunii și mai protectoare: includerea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în lista infracțiunilor incriminate de UE, care urmărește să declanșeze o decizie a Consiliului de extindere a listei „infracțiunilor incriminate de UE”, astfel cum se prevede la articolul 83 din TFUE, pentru a include infracțiunile motivate de ură și discursurile de incitare la ură³⁹. Consiliul nu a adoptat încă o astfel de decizie.

Germania: Urmărirea penală a incidentelor este esențială. În Germania, majoritatea statelor federale au numit comisari pentru antisemitism în birourile procurorilor generali, care au o responsabilitate importantă pentru urmărirea penală a infracțiunilor antisemite. În plus, aceștia urmăresc să standardizeze aplicarea legii în ceea ce privește prelucrarea infracțiunilor antisemite, să se asigure că parchetele comunică între ele și își coordonează investigațiile, precum și să administreze cursuri de formare avansate pe această temă.

Ponderea evreilor care s-au confruntat cu hărțuirea antisemită în cele 12 luni anterioare sondajului FRA din 2023 a crescut de la 31 % în 2018 la 37 % în 2023. 4 % dintre evrei s-au confruntat cu atacuri fizice antisemite în cele 12 luni anterioare sondajului din 2023, comparativ cu 2 % în 2018⁴⁰.

Odată cu Comunicarea comună „Ura nu își are locul aici: o Europă unită împotriva urii” din 6 decembrie 2023, Comisia și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și-au intensificat eforturile de combatere a urii sub toate formele sale. Ca urmare a acestui lucru, Comisia a organizat un grup de dezbateri al cetățenilor europeni privind combaterea urii în societate, în aprilie și mai 2024, pentru a analiza cauzele profunde ale urii, cum ar fi antisemitismul, și pentru a elabora recomandări concrete pentru acțiunile UE⁴¹.

La 12 iulie 2023, Comisia a adoptat o propunere de revizuire a Directivei privind drepturile victimelor⁴², care vizează consolidarea în continuare a drepturilor tuturor victimelor criminalității din UE, inclusiv ale victimelor infracțiunilor antisemite motivate de ură. Reuniunea din 6 martie 2024 a Platformei UE pentru drepturile victimelor a acordat atenție victimelor infracțiunilor antisemite motivate de ură⁴³.

Discursurile antisemite de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură trebuie să fie urmărite penal în mod eficace, iar autorii trebuie condamnați. „Grupul la nivel înalt pentru combaterea discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură” al Comisiei⁴⁴ oferă orientări și promovează standarde și bune practici în domeniul colectării de date privind infracțiunile motivate de ură, al formării în domeniul infracțiunilor motivate de ură și al sprijinului acordat victimelor infracțiunilor motivate de ură și, de asemenea, pune accentul pe antisemitism.

³⁸ Procedurile împotriva Bulgariei, Estoniei, Finlandei, Ungariei, Țărilor de Jos, Poloniei și Suediei sunt în curs. Procedurile împotriva Belgiei, Germaniei, Greciei, Lituaniei, Luxemburgului și României au fost inițiate și închise în urma reformelor legislative necesare ale acestor state membre pentru a se conforma deciziei-cadru.

³⁹ [Includerea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în lista infracțiunilor incriminate de UE.](#)

⁴⁰ [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE: Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\). 2023.](#)

⁴¹ [Recomandările finale ale Grupului de dezbateri al cetățenilor europeni privind combaterea urii în societate](#), 20 mai 2024.

⁴² [Propunere de directivă de modificare a Directivei din 2012 privind drepturile victimelor.](#)

⁴³ [Platforma UE pentru drepturile victimelor.](#)

⁴⁴ [Combaterea discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură - Comisia Europeană \(europa.eu\).](#)

Prin intermediul programului „Justiție”, Comisia sprijină Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN) cu un grant de funcționare, inclusiv pentru organizarea de seminare privind nediscriminarea și combaterea antisemitismului⁴⁵. Elaborarea de cursuri și materiale de formare pentru a sprijini profesioniștii din domeniul justiției să recunoască și să urmărească penal antisemitismul este una dintre prioritățile cererii anuale de propuneri de granturi pentru acțiuni în cadrul programului „Justiție”.

Agenția UE pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) urmărește să promoveze o cultură comună în materie de aplicare a legii bazată pe drepturile fundamentale. Aceasta elaborează și acreditează un curs finalizat cu obținerea unei diplome privind drepturile fundamentale, inclusiv privind combaterea antisemitismului, pentru funcționarii responsabili cu aplicarea legii din UE.

CEPOL a abordat în mod specific impactul atacurilor din 7 octombrie asupra situației securității interne a UE din perspectiva antisemitismului și a urii față de musulmani, în cadrul unui seminar care a avut loc în perioada 8-9 februarie 2024. De asemenea, acesta cooperează îndeaproape cu Congresul Evreiesc European pentru a organiza periodic în comun webinare privind antisemitismul. În plus, la 25 aprilie 2024, Comisia și CEPOL au organizat în comun o conferință privind infracțiunile motivate de ură și discursurile de incitare la ură, care a fost urmată de reuniunea grupurilor de lucru privind infracțiunile motivate de ură din cadrul Grupului la nivel înalt privind combaterea discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură, condus de Comisie.

Belgia: Pentru a îmbunătăți înregistrarea incidentelor antisemite, Belgia a revizuit instrucțiunile aplicabile pentru a face posibilă menționarea unui motiv „antisemit” atunci când se înregistrează discriminarea și infracțiunile motivate de ură. Instrucțiunile, publicate la 22 aprilie 2024, stabilesc, de asemenea, orientări cu indicatori specifici pentru identificarea antisemitismului. Acest lucru va genera cifre mai precise privind infracțiunile antisemite și va permite o politică mai bine direcționată privind antisemitismul.

Pentru a o combate în mod eficace antisemitismul, acesta trebuie monitorizat în mod corespunzător. În acest scop, în mai 2021, Austria a instituit Conferința europeană privind antisemitismul ca parte a unui „grup de pionieri” format în prezent din 15 state membre care au semnat „Declarația de la Viena privind întărirea cooperării în lupta împotriva antisemitismului și încurajarea raportării incidentelor antisemite”⁴⁶. Cu sprijinul FRA, semnatarii Declarației de la Viena urmăresc să elaboreze o metodologie comună pentru cuantificarea și calificarea incidentelor antisemite. Prin intermediul programului CEDV, Comisia sprijină Rețeaua europeană de monitorizare a antisemitismului⁴⁷ care reunește inițiatori din cadrul societății civile care monitorizează incidentele antisemite pe baza definiției IHRA a antisemitismului și contribuie la elaborarea metodologiei comune.

2.3 Combaterea antisemitismului online

Antisemitismul este larg răspândit în mediul online. 91 % dintre evrei percep „conținutul antisemit pe internet și pe platformele de comunicare socială” ca fiind una dintre cele mai problematice manifestări ale antisemitismului. 90 % dintre evrei s-au confruntat ei înșiși cu antisemitismul online. Ponderea

⁴⁵ Una dintre activitățile emblematice ale Rețelei Europene de Formare Judiciară, desfășurată în cooperare cu Memorialul și Muzeul Auschwitz-Birkenau, este seminarul anual privind antisemitismul și infracțiunile motivate de ură, găzduit la Cracovia și Oswiecim (Auschwitz). Pe platforma europeană de formare sunt disponibile materiale de formare privind combaterea discriminării, inclusiv a antisemitismului.

⁴⁶ [Declarația de la Viena](#) a fost semnată de Austria, Republica Cehă, Germania, Danemarca, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Croația, Ungaria, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, România și Slovacia.

⁴⁷ [Rețeaua europeană de monitorizare a antisemitismului](#), lansată în aprilie 2024.

evreilor care s-au confruntat cu hărțuirea antisemită online în cele 12 luni anterioare sondajului FRA din 2023 a crescut de la 26 % în 2018 la 32 % în 2023⁴⁸.

În lunile de după atacurile din 7 octombrie 2023, platformele online au facilitat și au amplificat răspândirea discursurilor de incitare la ură⁴⁹, a extremismului violent și a conținutului cu caracter terorist. Negarea și denaturarea actelor din 7 octombrie a devenit larg răspândită online, inclusiv miturile conspirației antisemite, dezinformarea, negarea și denaturarea Holocaustului, precum și faptul că autorii pretind că sunt victime – până la glorificarea terorismului și apelul la atacuri împotriva Israelului și a evreilor⁵⁰.

Fiind prima regiune din lume, Uniunea Europeană a adoptat în 2022 un cadru juridic care reglementează modul în care platformele pot funcționa în UE. Regulamentul privind serviciile digitale⁵¹, în vigoare de la 17 februarie 2024, include noi obligații pentru platformele online de a acționa împotriva conținutului ilegal online, inclusiv a discursurilor antisemite ilegale de incitare la ură. Acesta creează obligații clare și armonizate pentru platformele online de a institui și de a utiliza mecanisme de notificare și de acțiune, de a fi transparente și de a raporta în timp util cu privire la practicile lor de moderare a conținutului. Platformele online și motoarele de căutare online care au peste 45 de milioane de utilizatori în UE trebuie, de asemenea, să evalueze și să atenueze riscurile legate de utilizarea serviciului lor, de exemplu în ceea ce privește diseminarea conținutului antisemit. Comisia are, de asemenea, competențe directe de asigurare a respectării legislației față de aceste societăți și le poate aplica amenzi în cazul în care acestea nu respectă dispozițiile relevante sau nu impun măsuri provizorii⁵². În acest context, Comisia a trimis cereri de informații în legătură cu diseminarea de conținut ilegal online legat de atacurile teroriste ale Hamas împotriva Israelului și a inițiat proceduri oficiale împotriva platformei X cu privire la această chestiune⁵³.

Austria: Ca răspuns la atacurile Hamas din 7 octombrie 2023, Austria a adoptat, la 18 martie 2024, „Pachetul de măsuri împotriva antisemitismului și a dezinformării antisemite în spațiul digital”. Acest pachet prevede 16 măsuri noi menite să promoveze cooperarea dintre guvernul federal și platformele de internet și motoarele de căutare foarte mari și contribuie la punerea în aplicare corespunzătoare a Regulamentului privind serviciile digitale.

Un cod de conduită consolidat privind combaterea discursului ilegal de incitare la ură din mediul online urmărește să sporească prevenirea amenințărilor pe care le reprezintă discursurile de incitare la ură *înainte* ca acestea să devină virale. Codul revizuit va fi integrat drept „Codul de conduită DSA” în sensul articolului 45 din Regulamentul privind serviciile digitale. Aceasta va însemna că noul cod nu numai că va stabili angajamente voluntare ambițioase, ci va fi recunoscut ca instrument în contextul abordării de atenuare a riscurilor prevăzute de Regulamentul privind serviciile digitale. Comisia se pregătește să consolideze finanțarea pentru a sprijini punerea în aplicare a Codului de conduită cu o sumă suplimentară de 2,2 milioane EUR, inclusiv sprijin pentru o rețea specifică de organizații specializate în antisemitism. În plus, Comisia a început lucrările pregătitoare pentru a organiza un hackathon pentru a explora noi modalități de combatere a antisemitismului online și pentru a efectua o

⁴⁸ [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE: Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\), 2023.](#)

⁴⁹ Comisia recunoaște [abordarea Meta față de „sionist” drept indicator al limbajului care incită la ură](#). Meta va elimina conținutul care vizează „sioniștii” prin folosirea unor comparații dezumanizante, apeluri la vătămare sau negarea existenței, pe baza faptului că, în aceste cazuri, „sionist” pare a fi adesea un indicator pentru evrei sau israelieni.

⁵⁰ [Rise in antisemitism on both mainstream and fringe social media platforms following Hamas' terrorist attack \(Cresterea antisemitismului atât pe platformele de comunicare socială de masă, cât și pe cele marginale după atacurile teroriste ale Hamas\)](#), Institutul pentru dialog strategic, 7.2.2024.

⁵¹ [Regulamentul privind serviciile digitale.](#)

⁵² [Întrebări și răspunsuri referitoare la Regulamentul privind serviciile digitale.](#)

⁵³ [Supravegherea platformelor online și a motoarelor de căutare foarte mari desemnate în temeiul Regulamentului privind serviciile digitale.](#)

analiză cuprinzătoare a datelor pentru a înțelege mai bine modul în care antisemitismul se deplasează online.

Codul consolidat de bune practici privind dezinformarea a fost prezentat la 16 iunie 2022⁵⁴. Scopul său este de a limita riscurile de dezinformare online, inclusiv cele bazate pe antisemitism, în temeiul Regulamentului privind serviciile digitale. În urma atacurilor din 7 octombrie, Observatorul european al mass-mediei digitale (EDMO) a efectuat o analiză a dezinformării⁵⁵ cu privire la conflict și a monitorizat în mod activ evoluțiile legate de discursurile antisemite și de altă natură în notele sale lunare de verificare a faptelor.

Țările de Jos: În Țările de Jos, coordonatorul național pentru combaterea antisemitismului (NCAB) și magazinul online Bol.com au convenit, la 8 noiembrie 2022, asupra unei inițiative care completează dreptul penal pentru o abordare mai bună și mai eficientă pentru a se asigura că conținutul antisemit nu este destinat vânzării online. Scopul este de a aborda modelul de afaceri care stă la baza antisemitismului și a teoriilor conspirației și de a face schimb de cunoștințe și de experiență cu alte întreprinderi. Amazon s-a alăturat inițiativei în iunie 2024.

La 12 decembrie 2023, Comisia a adoptat un pachet de măsuri privind apărarea democrației⁵⁶, în perspectiva alegerilor europene din 2024. Un element-cheie al acestui pachet este o propunere legislativă, care este discutată în prezent de colegiitori și care vizează stabilirea unor cerințe armonizate în materie de transparență pe piața internă în ceea ce privește transparența reprezentării intereselor desfășurate în numele țărilor terțe, care vizează influențarea politicilor, a procesului decizional și a spațiului democratic. Regulamentul privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică a fost adoptat la 11 martie 2024⁵⁷. În cadrul Planului de acțiune privind dezinformarea, se acordă o atenție deosebită antisemitismului, inclusiv prin intermediul Grupului operativ East StratCom⁵⁸ și al EUvsDisinfo⁵⁹.

Luxemburg: Începând din 2008, BEE SECURE STOPLINE din Luxemburg primește rapoarte privind conținutul ilegal online, inclusiv postările antisemite. Pentru a combate discursul de incitare la ură din mediul online, procurorul și poliția decid împreună dacă este necesar să se deschidă o anchetă. În unele cazuri, presupusului autor i se poate oferi opțiunea de a participa la un program „Dialog în loc de ură”, în care este informat cu privire la efectele dăunătoare ale discursului său de incitare la ură. Cu toate acestea, infracțiunile care implică discursuri de incitare la ură pot duce, de asemenea, la pedepse cu închisoarea.

Ca parte a strategiei „Un internet mai bun pentru copii” (BIK+), UE cofinanțează centre pentru un internet mai sigur care, prin liniile lor telefonice de urgență, oferă asistență publicului, în special copiilor, atunci când se confruntă cu conținuturi dăunătoare și ilegale. Acestor linii telefonice de urgență li s-ar putea acorda statutul de „notificatori de încredere” în temeiul Regulamentului privind serviciile digitale, obligând platformele să acorde prioritate și să prelucreze rapoartele lor privind conținutul ilegal online fără întârzieri nejustificate. Acestea abordează în principal materialele care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, dar, în temeiul mecanismelor naționale, unele dintre acestea

⁵⁴ [Codul de bune practici privind dezinformarea din 2022.](#)

⁵⁵ [EDMO – Preliminary analysis of the Israel/Hamas conflict-related disinformation \(Analiza preliminară a dezinformării legate de conflictul dintre Israel și Hamas\).](#)

⁵⁶ [Pachetul privind apărarea democrației.](#)

⁵⁷ [Regulamentul privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică.](#)

⁵⁸ [Grupul operativ East Stratcom.](#)

⁵⁹ [EUvsDisinfo \(UE împotriva dezinformării\).](#)

prelucrează, de asemenea, rapoarte privind discursurile rasiste și xenofobe de incitare la ură, inclusiv antisemitismul.

2.4 Combaterea discriminării antisemite

Doi din 10 evrei din Europa s-au confruntat cu discriminare din cauza religiei sau a convingerilor lor într-unul sau mai multe domenii ale vieții lor de zi cu zi. Evreii se confruntă cel mai adesea cu discriminarea în mediile educaționale din cauza identității sau religiei lor evreiești. Aproximativ 4 din 10 evrei sunt „rareori” sau „niciodată” deschiși cu privire la faptul că sunt evrei la locul de muncă sau la școală, iar 33 % și, respectiv 41 % chiar își ascund frecvent identitatea evreiască la locul de muncă și, respectiv, la școală⁶⁰.

La nivelul UE, Comisia monitorizează îndeaproape punerea în aplicare a Directivei privind egalitatea rasială și a Directivei privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă⁶¹. La cererea Comisiei Europene, rețeaua europeană de experți juridici în domeniul egalității de gen și al nediscriminării a elaborat primul raport privind „Cadrul juridic pentru combaterea antisemitismului în UE”, care a fost publicat în martie 2024⁶². Acesta oferă o imagine de ansamblu comparativă a modului în care instrumentele juridice relevante ale UE au fost puse în aplicare în cele 27 de state membre și formulează recomandări pentru consolidarea protecției eficiente împotriva actelor antisemite.

Organismele de promovare a egalității promovează nediscriminarea și incluziunea și, atunci când beneficiază de formare corespunzătoare, pot juca un rol esențial în combaterea discriminării antisemite. Adoptarea, în 2024, a două noi directive ale UE de consolidare a organismelor naționale de promovare a egalității⁶³ reprezintă un pas important pentru a contribui la asigurarea respectării normelor privind nediscriminarea (inclusiv pe criterii de rasă sau origine etnică și de religie sau convingere) și pentru a ajuta mai bine victimele să aibă acces la justiție. Pentru a spori cunoștințele organismelor de promovare a egalității cu privire la antisemitism, Comisia și Equinet (Rețeaua europeană a organismelor de promovare a egalității) au găzduit un webinar pentru personalul lor⁶⁴.

Pentru a construi locuri de muncă favorabile incluziunii, Platforma UE a cartelor diversității, finanțată de UE, cu scopul de a promova diversitatea la locul de muncă și de a combate discriminarea, a organizat un webinar cu un accent special pe antisemitism, ura față de musulmani și rasism⁶⁵.

Existența unor date suficiente și exacte privind egalitatea cu privire la populația evreiască din UE rămâne o provocare. Eurobarometrul privind discriminarea în UE⁶⁶ include date privind educația privind evreii și Holocaustul, dar nu sunt suficiente pentru o imagine completă. În 2023, Eurostat a înființat un grup operativ pentru egalitate pentru a îmbunătăți colectarea de date privind egalitatea, inclusiv pe baza originii rasiale sau etnice. Grupul operativ urmărește să elaboreze orientări și recomandări pentru o mai bună comparabilitate și să facă propuneri pentru eliminarea lacunelor în

⁶⁰ [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE: Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\)](#).

⁶¹ [Directiva privind egalitatea rasială](#) oferă protecție evreilor împotriva discriminării (inclusiv a hărțuirii) bazate pe „rasă sau origine etnică” în anumite domenii ale vieții, iar [Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă](#) oferă protecție evreilor împotriva discriminării (inclusiv a hărțuirii și a instrucțiunilor de discriminare) pe motive de religie sau convingeri în domeniul încadrării în muncă și al ocupării forței de muncă. Lacunele juridice existente în ceea ce privește protecția împotriva discriminării bazate, printre altele, pe motive de religie sau convingeri ar putea fi eliminate prin extinderea protecției dincolo de domeniul actual al ocupării forței de muncă, astfel cum se prevede în propunerea de [directivă privind egalitatea de tratament](#).

⁶² [The legal framework to combat antisemitism in the EU \(Cadrul juridic pentru combaterea antisemitismului în UE\)](#).

⁶³ [Consolidarea rolului organismelor de promovare a egalității în întreaga UE: Consiliul adoptă două directive; Directiva \(UE\) 2024/1499 a Consiliului; Directiva \(UE\) 2024/1500](#).

⁶⁴ Webinarul din 10 martie 2022.

⁶⁵ Webinarul din 30 mai 2023.

⁶⁶ [Eurobarometrul special SP535:Discriminarea în Uniunea Europeană](#).

colectarea datelor referitoare la diferite grupuri etnice, inclusiv statistici privind antisemitismul și populația evreiască.

2.5 Comisia Europeană conduce prin puterea exemplului

Comisia urmărește să conducă prin puterea exemplului în calitate de angajator prin prevenirea și combaterea antisemitismului și a tuturor formelor de ură și discriminare în cadrul organizației. În 2022, Comisia a adoptat Planul de acțiune privind diversitatea și incluziunea⁶⁷, iar în 2023, o nouă politică de combatere a hărțuirii, pentru a asigura un loc de muncă sigur și favorabil incluziunii pentru toți. Urmând strategia UE, Comisia utilizează definiția de lucru a antisemitismului elaborată de IHRA ca bază pentru identificarea prejudecăților antisemite. Acesta oferă cursuri de formare nou-veniților, personalului, managerilor și profesioniștilor din domeniul resurselor umane, inclusiv sesiuni dedicate comemorării victimelor Holocaustului, și organizează o formare anuală pe tema „Demascarea antisemitismului modern”. Comisia facilitează utilizarea unor formule flexibile de lucru pentru a face posibilă respectarea sărbătorilor religioase de către toți membrii personalului său și se pregătește în prezent să extindă flexibilitatea existentă.

3. PROTEJAREA ȘI SUSTINEREA VIETII EVREIEȘTI ÎN UE

Securitatea este o condiție prealabilă pentru o viață evreiască înfloritoare. Deși, în 2018, 45 % dintre evrei au indicat că au luat în considerare emigrarea deoarece nu se simțeau în siguranță ca evrei în UE, acest procent a scăzut la 41 % în prima jumătate a anului 2023⁶⁸. Cu toate acestea, izbucnirea atacurilor antisemite asupra evreilor și a clădirilor evreiești în urma atacurilor Hamas din 7 octombrie 2023 a înrăutățit în mod semnificativ situația de securitate a evreilor în UE. Prin urmare, Comisia a accelerat punerea în aplicare a strategiei UE și a sporit resursele dedicate sprijinirii securității comunităților și instituțiilor evreiești.

3.1 Combaterea extremismului violent și a terorismului îndreptate împotriva evreilor

Comisia a subliniat faptul că autoritățile naționale sunt responsabile de protejarea tuturor cetățenilor. Cooperarea strânsă cu comunitățile evreiești pentru a răspunde preocupărilor lor în materie de securitate este esențială în această privință. În urma atacurilor din 7 octombrie, în cooperare cu statele membre și cu alți actori relevanți, Comisia a extins, de asemenea, măsurile la toate nivelurile disponibile pentru a preveni și a combate extremismul violent și terorismul.

În completarea acțiunilor naționale, la 21 decembrie 2023, Comisia a avansat o nouă cerere de propuneri în cadrul Fondului pentru securitate internă, axată pe protecția spațiilor publice și a lăcașurilor de cult împotriva terorismului și a inclus 5 milioane EUR pentru a finanța în mod specific proiecte menite să protejeze lăcașurile de cult, școlile și adunările comunitare evreiești⁶⁹. În luna decembrie a anului respectiv, Rețeaua de securitate pentru protecția spațiilor publice cu risc ridicat (HRSN) a inițiat un exercițiu de cartografiere a măsurilor luate de statele membre pentru a proteja mai bine comunitățile evreiești.

⁶⁷ [Oamenii înainte de toate – diversitate și incluziune.](#)

⁶⁸ [Agentia pentru Drepturi Fundamentale a UE: *Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\)*.](#)

⁶⁹ În cadrul cererii de propuneri din cadrul FSI din 2022, Comisia a furnizat 8,3 milioane EUR pentru a sprijini proiecte dedicate creșterii protecției siturilor religioase, în timp ce, în cadrul cererii de propuneri din 2020, furnizase 14,5 milioane EUR. Un exemplu de proiect finanțat este Comunități mai sigure și mai puternice în Europa (SASCE), pus în aplicare de Centrul de Securitate și Criză (SACC) al Congresului Evreiesc European (EJC). Acest proiect, în valoare de 2,5 milioane EUR, a permis dotarea a 1 000 de lăcașuri de cult din Europa cu tablete de urgență. [ISF-2024-TF2-AG-PROTECT-jewish-places-worship](#).

Republica Cehă: Guvernul Republicii Ceha a aprobat în mod oficial o contribuție anuală de 6,5 milioane CZK (aproximativ 260 de mii EUR pe an) pentru a sprijini protecția comunităților evreiești. Beneficiarul finanțării este Federația Comunităților Evreiești din Republica Cehă. Acest angajament financiar este asigurat printr-un document oficial, care rămâne în vigoare până în 2029.

De la adoptarea strategiei UE, Comisia a organizat, de asemenea, două misiuni specifice ale UE de consiliere în materie de securitate (PSA)⁷⁰ în comunitățile evreiești, pe baza Ghidului rapid al UE pentru sprijinirea protecției lăcașurilor de cult⁷¹. În plus, împreună cu Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului și cu Congresul Mondial Evreiesc, Comisia a organizat o serie de evenimente care au reunit autoritățile naționale de aplicare a legii, instituțiile de securitate și comunitățile evreiești⁷².

În cadrul Forumului UE pentru internet (EUIF), Comisia a convocat, la 13 octombrie 2023, o reuniune cu industria internetului⁷³, Europol, reprezentanți ai statelor membre și ai autorităților lor naționale de aplicare a legii pentru a aborda cantitățile mari de conținut terorist, extremist violent și dăunător, inclusiv conținut antisemit care circulă online în urma atacurilor din 7 octombrie. În plus, mai multe reuniuni dintre Europol și autoritățile de aplicare a legii din statele membre ale UE au sprijinit acțiuni coordonate de prevenire a diseminării conținutului online extremist violent și cu caracter terorist⁷⁴. În plus, la 27 iunie 2024, Europol a încheiat o Zi de acțiune pentru semnalări, menită să identifice și să combată conținutul antisemit online⁷⁵.

Danemarca: După 7 octombrie 2023, poliția națională daneză a inițiat un efort sporit de prevenire, descurajare și investigare a atacurilor și a infracțiunilor antisemite, precum și de asigurare a siguranței cetățenilor evrei. Poliția și-a consolidat atenția asupra securității intereselor și activităților israeliene, evreiești și palestiniene din Danemarca.

Regulamentul privind conținutul online cu caracter terorist (TCO) se aplică de la 7 iunie 2022. La 14 februarie 2024, Comisia a adoptat un raport privind punerea sa în aplicare⁷⁶, care arată că regulamentul a fost eficace în prevenirea răspândirii conținutului online cu caracter terorist, în urma atacurilor teroriste din 7 octombrie⁷⁷. La 7 martie 2024, Comisia și Europol au organizat un exercițiu de testare a punerii în aplicare a Protocolului voluntar al UE pentru situații de criză, alături de obligațiile și procedurile operaționale relevante în temeiul Regulamentului TCO, având în vedere noile provocări în ceea ce privește prevenirea diseminării conținutului online cu caracter terorist ca urmare a atacurilor.

⁷⁰ În 2022, au avut loc misiuni în Suedia și Polonia, pe baza Ghidului rapid al Comisiei privind sprijinirea protecției lăcașurilor de cult.

⁷¹ [Ghid rapid al UE pentru sprijinirea protecției lăcașurilor de cult.](#)

⁷² Au fost organizate evenimente în Croația, Estonia, Letonia, Lituania, Irlanda, Italia, Macedonia de Nord și Moldova.

⁷³ [Lista membrilor Forumului UE pentru internet și informații suplimentare.](#)

⁷⁴ Comisia a comunicat un pachet de informații pentru a sprijini detectarea conținutului cu caracter terorist și a informat cu privire la instrumentele de care dispun statele membre pentru a preveni diseminarea conținutului extremist violent și a conținutului cu caracter terorist, inclusiv a conținutului antisemit. EU IRU a Europol a furnizat un „Pachet de detectare a conținutului online cu caracter terorist” actualizat pentru a sprijini moderarea voluntară a conținutului de către întreprinderi, în special pentru platformele mai mici.

⁷⁵ [Europol a încheiat o Zi de acțiune privind semnalarea, menită să identifice și să combată conținutul antisemit online.](#)

⁷⁶ [Raport privind punerea în aplicare eficace a Regulamentului TCO.](#)

⁷⁷ În urma atacurilor Hamas din 7 octombrie 2023, până la 31 decembrie 2023, autoritatea competentă germană a trimis peste 249 de ordine de eliminare, majoritatea adresate Telegram. În plus, începând cu 13 mai 2024, 24 de state membre au desemnat autorități competente să emită ordine de eliminare și au fost emise peste 350 de ordine de eliminare.

Rețeaua pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare (RAN) și-a intensificat eforturile de combatere a „antisemitismului ca parte a aproape tuturor ideologiilor și discursurilor extremiste”⁷⁸ prin intermediul unui atelier și al publicării raportului intitulat „Abordări privind combaterea antisemitismului în prevenirea și combaterea extremismului violent în Europa”⁷⁹. Rețeaua a abordat în continuare impactul atacurilor din 7 octombrie asupra comunităților evreiești⁸⁰ din UE și a sprijinit statele membre în eforturile lor de comunicare strategică online și offline în urma atacurilor. Centrul de cunoștințe al UE privind prevenirea radicalizării⁸¹, care a fost lansat de Comisie în iunie 2024, înlocuind RAN, continuă să monitorizeze și să furnizeze o analiză a discursurilor extremiste din Europa ca urmare a conflictului israeliano-palestinian.

În plus, la începutul anului 2024, Comisia, cu leadership comun din partea Germaniei și a Austriei, a lansat o colaborare bazată pe proiecte privind antisemitismul în prevenirea și combaterea extremismului violent, cu 12 state membre pentru a aborda intensificarea radicalizării.

3.2 Susținerea vieții evreiești și a libertății religioase sau de convingere

Ca o consecință directă a Shoah, în prezent comunitățile evreiești sunt mici și reprezintă mult mai puțin de 1 % din populația oricărei țări din UE. Susținerea vieții evreiești este, prin urmare, o obligație morală și se află în centrul strategiei UE privind antisemitismul. Acest lucru implică libertatea de a marca sărbătorile evreiești și zilele de comemorare și posibilitatea de a-și exprima apartenența la iudaism prin practici culturale și religioase specifice.

Pentru a sprijini viața evreiască, trebuie luate inițiative la toate nivelurile societății. Comisia a lansat un studiu pentru a cartografia bunele practici la nivel regional și local pentru combaterea antisemitismului și pentru a elabora un ghid de bune practici. În acest context, în 2023 au avut loc cursuri de formare privind combaterea antisemitismului pentru funcționarii publici locali din trei orașe diferite⁸². Euro-Hanuka, găzduit de Centrul Comunității Evreiești Europene și de Asociația Evreiască Europeană în centrul Cartierului European din Bruxelles, reprezintă ocazii de a sărbători viața evreiască în public și o oportunitate pentru președinta Comisiei și membrii colegiului comisarilor de a se alătura⁸³. De asemenea, Comisia a început lucrările pregătitoare pentru a elabora o campanie de sensibilizare pentru a spori cunoștințele despre viața evreiască și de combatere a antisemitismului și a urii în rândul publicului larg.

Spania: O dată la doi ani, Centro Sefarad-Israel, înființat și sprijinit de Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării din Spania, organizează summitul Erensyra, care are loc de fiecare dată în altă țară. Scopul summitului este de a menține vie moștenirea rădăcinilor evreiești din Spania prin reunirea comunităților și instituțiilor sefarde evreiești din întreaga lume, cu scopul de a face schimb de proiecte, de a aprofunda cunoștințele despre moștenirea sefardă și de a extinde un program de cooperare care să includă inițiative culturale, sociale și academice.

Libertatea religioasă sau de convingere este esențială pentru a se asigura că evreii se pot bucura de dreptul de a-și practica religia în conformitate cu tradițiile lor. Potrivit sondajului FRA, 68 % dintre

⁷⁸ [RAN C&N, Antisemitismul ca parte a aproape tuturor ideologiilor și discursurilor extremiste, reuniunea online din 29-30 martie 2022.](#)

⁷⁹ [Approaches to addressing antisemitism in European P/CVE \(Abordări privind combaterea antisemitismului în prevenirea și combaterea extremismului violent în Europa\)](#), publicat la 22 martie 2023.

⁸⁰ În [RAN Practitioners Update 117](#).

⁸¹ [Centru de cunoștințe al UE privind prevenirea radicalizării](#).

⁸² Bologna, Bruxelles și Nisa.

⁸³ [Președinta von der Leyen aprinde o lumânare Euro-Hanuka, însoțită de vicepreședintele Schinas, 2023.](#)

evreii din întreaga Europă au indicat că interzicerea sacrificării tradiționale ar fi o problemă „foarte mare” sau „destul de mare” pentru ei, iar 35 % au auzit persoane din țara lor care nu sunt evrei sugerând interzicerea acesteia⁸⁴.

Statele membre pot adopta norme diferite privind sacrificarea religioasă, găsind unui echilibru just între respectarea libertății de manifestare a religiei și protecția bunăstării animalelor⁸⁵. Este esențial dialogul cu comunitățile care ar putea fi afectate de legislația relevantă. Prin urmare, în octombrie 2022, Comisia a facilitat o conferință pe tema „Libertatea religioasă în ceea ce privește sacrificarea religioasă”, care a reunit reprezentanți ai statelor membre ale UE și reprezentanți ai comunităților naționale evreiești, musulmane și creștine. Reprezentanții comunităților și-au exprimat îngrijorarea cu privire la legislația potențial restrictivă care împiedică deopotrivă sacrificarea cușer și halal⁸⁶.

Finlanda: Legea finlandeză privind bunăstarea animalelor, adoptată la 23 martie 2023, modernizează protecția animalelor în Finlanda. Potrivit acesteia, uciderea sau sacrificarea unui animal trebuie efectuată cât mai repede posibil și în modul cel mai puțin dureros. În același timp, libertatea religioasă și de convingere este protejată prin autorizarea metodelor de sacrificare religioasă (cușer și halal), atât timp cât actul este efectuat în abatoare în prezența unui inspector veterinar. Acest principiu juridic este esențial pentru comunitățile evreiești și musulmane din Finlanda.

Combaterea antisemitismului prin sport poate servi drept măsură preventivă eficace⁸⁷. În iunie 2022, Comisia și Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA) au semnat și adoptat al treilea acord de cooperare⁸⁸. Unul dintre principalele obiective este promovarea valorilor europene prin puterea fotbalului, care se reflectă prin sublinierea importanței fotbalului în prevenirea și combaterea rasismului și a antisemitismului în Europa.

Italia: Pentru a combate antisemitismul în sport, la 27 iunie 2023 a fost semnată o „Declarație de intenție privind combaterea antisemitismului în fotbal” de către ministrul italian de interne, ministrul sportului și tineretului, coordonatorul național pentru combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești, Federația Italiană de Fotbal și Uniunea Comunităților Evreiești Italiene. Declarația se referă la definiția antisemitismului elaborată de IHRA, interzice în mod explicit jucătorilor să poarte tricoul nr. 88 și prevede, în cazul actelor antisemite în timpul meciurilor de fotbal, suspendarea imediată a competițiilor fotbalistice.

3.3 Protejarea patrimoniului evreiesc

Patrimoniul material și imaterial al evreilor face parte integrantă din cultura europeană. Exterminarea comunităților evreiești în timpul Holocaustului a schimbat fața Europei și a lăsat multe clădiri, cimitire și alte situri de patrimoniu evreiesc nesupravegheate sau neutilizate și adesea în stare precară sau în pericol de deteriorare.

Premiile „Patrimoniul european/Europa Nostra, un premiu acordat în cadrul programului „Europa creativă” al Comisiei, recunoaște și celebrează diversitatea patrimoniului, inclusiv recunoașterea

⁸⁴ [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE: Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\)](#).

⁸⁵ Hotărârea în cauza C 336/19 Centraal Israëlitisch Consistorie van België și alții.

⁸⁶ [Raport de sinteză – Freedom of religion with regard to religious slaughter \(Libertatea religioasă în ceea ce privește sacrificarea religioasă\), 20 octombrie 2022.](#)

⁸⁷ A se vedea sondajul realizat de proiectul „Building Bridges”, finanțat de UE: *Insights on Combating Antisemitism Through Football* (Perspectivă privind combaterea antisemitismului prin fotbal) [6cea.pdf \(whatmatters.de\)](#).

⁸⁸ [Comisia Europeană și UEFA semnează al treilea acord de cooperare.](#)

culturii evreiești. Acestea subliniază importanța restaurării și conservării și rememorării patrimoniului cultural evreiesc și a tradițiilor evreiești, cu un angajament specific de sensibilizare și de comemorare a victimelor Holocaustului. De exemplu, Festivalul gastronomic evreiesc TISH este un eveniment unic care prezintă cultura și istoria evreilor polonezi prin celebrarea patrimoniului gastronomic evreiesc⁸⁹.

Bulgaria: Autoritățile municipale și Ministerul Culturii din Bulgaria au renovat, cu sprijin financiar din partea UE, sinagoga Vidin, care este una dintre cele mai mari sinagogi din regiune. Aceasta s-a deteriorat în perioada comunistă, iar la 4 septembrie 2023 a fost redeschisă ca muzeu și centru cultural multifuncțional dedicat pictorului evreu născut în Vidin, Jules Pascin (1885–1930). Aceasta a fost, de asemenea, sanctificată de doi rabini și poate fi utilizată în scopuri religioase.

Sensibilizarea cu privire la patrimoniul evreiesc din întreaga Europă este inclusă în mod sistematic în programele de lucru „Zilele europene ale patrimoniului” (EHD) și este menționată în concursul de povești „Zilele europene ale patrimoniului”. Coordonatorii naționali ai Zilelor europene ale patrimoniului au fost încurajați să dezvolte un proiect de cooperare transfrontalieră privind cultura și patrimoniul evreiesc.

Estonia: La Tallinn, situl vechiului cimitir evreiesc distrus a fost redeschis la 12 octombrie 2023, ca zonă și parc memorial. Cimitirul a fost distrus de autoritățile sovietice în anii 1960. Proiectul de reamenajare a costat 1,6 milioane EUR, iar comunitatea evreiască a fost implicată îndeaproape în discuțiile privind viitorul sitului.

Începând din iulie 2022, tinerii care călătoresc cu DiscoverEU⁹⁰ primesc un card de reducere care le permite să obțină reduceri la vizitele culturale din întreaga Europă, inclusiv unele muzee și centre culturale evreiești. În cadrul programului CEDV, proiectul Săptămânii europene a culturii evreiești a primit finanțare în valoare de 400 000 EUR.

Ca parte a strategiei UE, Comisia invită orașele să abordeze istoria minorităților lor, inclusiv istoria comunității evreiești, atunci când candidează la titlul de Capitală Europeană a Culturii. În 2022, Kaunas, Lituania, în calitate de Capitală Europeană a Culturii, a inclus festivalul evreiesc în cadrul activităților oficiale, iar Kaunas a inclus o serie de alte proiecte care abordează soarta tragică a comunității sale evreiești în timpul celui de Al Doilea Război Mondial. În 2024, Bad Ischl din Austria și-a folosit anul de Capitală Europeană a Culturii pentru a prezenta viața înfloritoare a comunității sale evreiești în anii 1920 și 1930 și dispariția sa din cauza național-socialismului, ca parte a activităților legate de cultura comemorării.

Proiectul de recuperare digitală evreiască⁹¹ – care acoperă Moldova, Ucraina, Georgia, Polonia, Ungaria, Slovacia și Cehia – a vizat extinderea bazei de date a bunurilor culturale evreiești furate cu colecții noi. Obiectivul principal al Inițiativei europene privind cimitirele evreiești⁹² este conservarea cimitirelor evreiești din întreaga Europă, în special în regiunile afectate de consecințele devastatoare ale Shoah.

⁸⁹ [European Heritage – Europa Nostra Awards: TISH Jewish food festival \(Patrimoniul european - Premiile Europa Nostra: Festivalul gastronomic evreiesc TISH\).](#)

⁹⁰ [Inițiativa DiscoverEU |Portalul european pentru tineret.](#)

⁹¹ [Proiectul de recuperare digitală evreiască.](#)

⁹² [Inițiativa europeană privind cimitirele evreiești.](#)

4. EDUCAȚIE, CERCETARE ȘI COMEMORARE

Cunoașterea vieții evreiești în Europa de-a lungul secolelor, a impactului antisemitismului și al Holocaustului asupra populației evreiești și a continentului european sunt esențiale pentru a înțelege pericolul antisemitismului din ziua de azi.

4.1 Educația și cercetarea privind antisemitismul și viața evreiască

Scopul strategiei UE este de a integra prevenirea antisemitismului în toate domeniile de politică relevante; aceasta include dezvoltarea de noi instrumente educaționale și de cercetare în întreaga Europă. Grupul de lucru privind egalitatea și valorile în educație și formare⁹³ a abordat subiectul antisemitismului în cadrul reuniunii sale din 9 iunie 2023. La 10 octombrie 2023, Comisia a publicat raportul intitulat „Promovarea diversității și incluziunii în școlile din Europa”, care include politici de combatere a antisemitismului în educație⁹⁴.

Rețeaua „Tineri ambasadori europeni pentru promovarea comemorării Holocaustului”, condusă de Memorial de la Shoah Paris, a fost lansată la 16 noiembrie 2022, cu ocazia Forumului societății civile privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești. Aceasta va oferi formare tinerilor europeni să acceseze și să facă schimb de informații exacte cu privire la Holocaust, să inițieze comemorarea Holocaustului în mediul lor local, cum ar fi școlile și universitățile, și să recunoască și să combată denaturarea Holocaustului online.

Cu finanțare din partea Comisiei Europene și cu sprijin din partea Biroului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului, UNESCO a lansat, la 3 aprilie 2023, un proiect comun cu o durată de doi ani pentru a combate intensificarea antisemitismului prin educație în Europa, desfășurat în 12 state membre⁹⁵.

Franța: La 30 ianuarie 2023, Franța a introdus vizite comemorative privind antisemitismul, rasismul sau atitudinile negative față de romi pentru toți elevii. Aceste vizite sunt planificate pentru copiii din învățământul primar și secundar, începând cu vârsta de 9-11 ani. În mod similar, va fi prevăzută o formare îmbunătățită pentru întregul personal didactic cu privire la aceste subiecte.

Pentru a sprijini crearea unui „centru european de cercetare privind antisemitismul contemporan și viața evreiască”, Comisia a publicat, la 31 martie 2023, raportul intitulat „Domeniul cercetării privind antisemitismul contemporan și viața evreiască⁹⁶”. Planul strategic Orizont Europa pentru perioada 2025-2027 prevede că „acțiunile finanțate vor urmări să sprijine crearea unui centru european de cercetare privind antisemitismul contemporan și viața și cultura evreiască”. Programul Erasmus+ finanțează proiecte relevante pentru combaterea antisemitismului și promovarea comemorării victimelor Holocaustului, sprijinind activități care promovează toleranța, respectarea drepturilor omului și dialogul intercultural⁹⁷.

⁹³ [Grupurile de lucru privind cadrul strategic al Spațiului european al educației.](#)

⁹⁴ [Promovarea diversității și incluziunii în școlile din Europa.](#)

⁹⁵ [UNESCO și Comisia Europeană lansează un proiect de combatere a intensificării antisemitismului prin educație.](#)

⁹⁶ [The field of research on contemporary antisemitism and Jewish life: Working towards a European research hub \(Domeniul cercetării privind antisemitismul contemporan și viața evreiască: Eforturi în vederea creării unui centru european de cercetare\).](#)

⁹⁷ [Rezultatele proiectelor Erasmus+.](#)

Rezultatele celui de al treilea sondaj FRA privind experiențele de antisemitism ale evreilor au fost publicate la 11 iulie 2024. În fiecare an, FRA publică o prezentare generală a incidentelor antisemite⁹⁸. De asemenea, Comisia a început pregătirea sondajului UE privind atitudinile antisemite.

4.2 Comemorarea victimelor Holocaustului, educația și cercetarea în domeniu

Holocaustul este o moștenire definitivă a istoriei europene, în cursul căreia au fost uciși șase milioane de copii, femei și bărbați evrei, precum și sute de mii de romi. Multe alte victime au suferit, de asemenea, de pe urma persecuției naziste.

Timp de mai multe decenii, mii de supraviețuitori ai Shoah au servit publicului și au consolidat democrația europeană prin împărtășirea mărturiilor privind supraviețuirea lor dureroasă. Relatările directe ale Holocaustului continuă să aibă cel mai puternic impact asupra generațiilor următoare. În viitor, va fi extrem de important să se găsească noi modalități de a comemora Holocaustul, de a onora victimele și de a se asigura că lecțiile învățate sunt internalizate de toate persoanele care trăiesc în Europa.

România: Începând cu anul școlar 2023-2024, România a introdus „Istoria evreilor. Holocaustul” ca materie opțională (o oră pe săptămână timp de un an în clasa a XI-a sau a XII-a), România devenind prima țară din UE care a făcut acest lucru. Programa a fost concepută de Ministerul Educației în colaborare cu părțile interesate relevante și include studii de caz sugerate de reprezentanții comunităților evreiești din România, reflectând în mod clar amploarea și particularitatea Holocaustului în România.

În urma strategiei UE, Comisia și-a instituit propriul eveniment de „comemorare a victimelor Holocaustului”. Împreună cu Alianța Internațională pentru Memoria Holocaustului (IHRA) și cu președințiile UE (Suedia, 2023 și Belgia 2024), Comisia a marcat Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului (IHRD) la 27 ianuarie, cu o conferință care a reunit comunitatea evreiască și supraviețuitorii, conducerea UE și experți⁹⁹.

Cu ocazia Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului 2024, Comisia a lansat o procedură publică de ofertare pentru a crea o rețea europeană de situri în care s-a produs Holocaustul (3 milioane EUR)¹⁰⁰. Întrucât există din ce în ce mai puțini supraviețuitori care să împărtășească povestea supraviețuirii lor, importanța siturilor memoriale crește. Scopul rețelei este de a asigura schimbul de bune practici și de a sprijini cooperarea dintre siturile memoriale.

Comisia Europeană a sprijinit infrastructura europeană de cercetare a Holocaustului (EHRI)¹⁰¹ cu peste 26 de milioane EUR în perioada 2010-2025. Fiind cea mai mare inițiativă de cercetare finanțată de UE privind Holocaustul la nivel mondial, EHRI sprijină cercetarea transnațională, comemorarea și educația privind Holocaustul prin conectarea surselor, a instituțiilor și a oamenilor. În prezent, se transformă dintr-un proiect finanțat de UE într-o organizație permanentă, care ar trebui să fie pe deplin operațională până în ianuarie 2025, aniversarea a 80 de ani de la eliberarea Auschwitz-Birkenau.

⁹⁸ [Antisemitism in 2022 - Overview of Antisemitic incidents recorded in the EU \(Antisemitismul în 2022 – Prezentare generală a incidentelor antisemite înregistrate în UE\)](#).

⁹⁹ [2023 Holocaust Remembrance Conference: Remembering the past. Shaping the future \(Conferința din 2023 privind comemorarea victimelor Holocaustului: Amintirea trecutului. Conturarea viitorului\)](#).

¹⁰⁰ [2024 Holocaust remembrance conference: Remembering the past. Shaping the future \(Conferința din 2024 privind comemorarea victimelor Holocaustului: Amintirea trecutului. Conturarea viitorului\)](#).

¹⁰⁰ [Înființarea unui secretariat pentru dezvoltarea și sprijinirea funcționării Rețelei europene de situri în care s-a produs Holocaustul](#).

¹⁰¹ [EHRI](#).

Carta IHRA pentru protejarea siturilor, adoptată de IHRA la 30 noiembrie 2023, conține principii, responsabilități și recomandă bune practici pentru a promova protejarea siturilor Holocaustului, a siturilor genocidului romilor și a siturilor legate de crimele naziștilor și ale colaboratorilor acestora¹⁰².

Croația: În septembrie 2024, guvernul croat a decis să modernizeze situl memorial Jasenovac, aliniindu-l la practicile de comemorare prevăzute în Carta IHRA pentru protejarea siturilor și a numit o nouă conducere în acest sens.

Prin componenta „Memorie” a programului CEDV, Comisia sprijină Memorial de la Shoah, Centropa, Paidea, ENRS, EUROM, Yahad-un-Unum și EuroClio ca parteneri-cheie pentru promovarea comemorării Holocaustului. În plus, finanțarea granturilor pentru acțiuni destinate proiectelor de comemorare a crescut de la 4,5 milioane EUR în 2021 la aproape 11 milioane EUR în 2023. Jumătate din finanțarea acordată a vizat proiecte axate pe comemorarea victimelor Holocaustului.

4.3 Negarea, denaturarea și minimizarea Holocaustului

Negarea, denaturarea și minimizarea Holocaustului sunt, din păcate, fenomene larg răspândite la 80 de ani de la sfârșitul Shoah. Potrivit sondajului FRA din 2023, 79 % dintre evrei s-au confruntat cu negarea Holocaustului, cu minimizarea sau denaturarea faptelor istorice, iar peste două treimi (71 %) dintre respondenți s-au confruntat cu „acuzații potrivit cărora evreii exploatează «victimizarea» în urma Holocaustului”¹⁰³.

Decizia-cadru din 2008 privind combaterea rasismului și a xenofobiei prevede o legislație solidă care interzice apologia publică, negarea în mod public sau minimizarea vădită a Holocaustului. Dintre cele 13 proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor deschise împotriva statelor membre, șapte cazuri¹⁰⁴ sunt legate, printre altele, de netranspunerea sau transpunerea incorectă a dispozițiilor care incriminează apologia, negarea sau minimizarea gravă a Holocaustului atunci când faptele sunt săvârșite într-un mod care ar putea incita la violență sau la ură împotriva unui grup sau a unui membru al unui astfel de grup identificat în ceea ce privește caracteristica protejată menționată în acestea.

Comisia a promovat în mod activ definiția IHRA a negării și denaturării Holocaustului în cadrul reuniunilor și al evenimentelor și prin publicarea acesteia pe site-ul său. IHRA însăși a publicat un set de instrumente împotriva denaturării Holocaustului¹⁰⁵ și recomandări pentru factorii de decizie și responsabili de elaborarea politicilor¹⁰⁶.

Portugalia: Programul „Never Forget”, dezvoltat în 2023 în Portugalia, s-a axat pe exterminarea și persecutarea a milioane de evrei și a altor victime ale regimului nazist, precum și pe acțiunile curajoase ale salvatorilor portughezi care, precum diplomatul Aristides de Sousa Mendes și alții, și-au asumat riscuri pentru a proteja victimele politicilor de persecuție naziste. Programul vizează cadrele didactice, avocații, diplomații și funcționarii publici.

¹⁰² [IHRA Charter for Safeguarding Sites \(Carta IHRA pentru protejarea siturilor\)](#).

¹⁰³ [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE: Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Experiențe și percepții de antisemitism ale evreilor\)](#).

¹⁰⁴ Bulgaria, Estonia, Finlanda, Lituania, Țările de Jos, Portugalia și Suedia.

¹⁰⁵ [IHRA Toolkit Against Holocaust Distortion \(Setul de instrumente IHRA împotriva denaturării Holocaustului\)](#).

¹⁰⁶ [IHRA Recommendations for Policy and Decision Makers \(Recomandările IHRA pentru factorii de decizie și responsabili cu elaborarea politicilor\)](#).

Prin programul CEDV, Comisia a sprijinit UNESCO cu 200 000 EUR pentru a forma jurnaliștii și profesioniștii din domeniul educației cu privire la combaterea denaturării Holocaustului și pentru a dezvolta campanii, împreună cu IHRA, cum ar fi campania „#ProtectTheFacts”. Proiectele finanțate de CERV, cum ar fi „Facing Historical and Holocaust Distortion Now”, urmăresc, de asemenea, să combată negarea, denaturarea și minimizarea Holocaustului.

5. LIDER AL LUPTEI ÎMPOTRIVA ANTISEMITISMULUI LA NIVEL MONDIAL

Prin această strategie, UE și-a reafirmat angajamentul ferm și neechivoc față de lupta împotriva antisemitismului la nivel mondial. Acest lucru este în deplină concordanță cu angajamentul ferm al UE de a promova și proteja drepturile omului, democrația și statul de drept în întreaga lume.

5.1 Utilizarea tuturor instrumentelor de combatere a antisemitismului prin acțiunea externă a UE

Războiul de agresiune al Rusiei a afectat puternic comunitatea evreiască ucraineană, a patra cea mai mare comunitate evreiască din Europa, cu până la 200 000 de persoane și a unsprezecea cea mai mare din lume. La fel ca toți cetățenii ucraineni, comunitatea a suferit foarte mult din cauza războiului și multe persoane au fost strămutate. UE a sprijinit Federația Comunităților Evreiești (FJC) din Ucraina punând la dispoziție 1,5 milioane EUR pentru a mobiliza 1 500 de voluntari în rețeaua FJC pentru a furniza, cu titlu orientativ, 4 000 de pachete cu alimente și pentru a evacua cel puțin 4 500 de persoane din 180 de comunități din Ucraina în cele trei luni de la începutul invaziei.

Ungaria: Confruntată cu un aflux de refugiați evrei din Ucraina, Congregația Evreiască Unificată din Ungaria (EMIH) și Federația Ucraineană a Congregațiilor Evreiești, în cooperare cu autoritățile maghiare, au instalat locuințe pe termen lung pentru 600 de refugiați evrei în aprilie 2022. Centrul oferă mâncare cușer, iar locuitorii pot participa la Yeshiva pentru a urma studii teologice.

UE urmărește să coopereze îndeaproape cu toate organizațiile internaționale relevante și să utilizeze toate instrumentele de care dispune pentru a combate antisemitismul la nivel internațional, prin dialoguri politice și privind drepturile omului și printr-o cooperare mai amplă cu țările partenere din afara UE.

Combaterea antisemitismului face parte din sprijinul UE pentru promovarea dreptului la libertatea religioasă sau de convingere în cadrul cooperării internaționale a UE prin finanțare din partea UE la nivel mondial și național. Până la sfârșitul anului 2024, Comisia va acorda două granturi în cadrul IVCDI care sprijină diferite dimensiuni ale libertății religioase sau de convingere, în valoare totală de 5,5 milioane EUR.

Trimisul special pentru promovarea libertății religioase sau de convingere a exprimat preocupări cu privire la libertatea religioasă sau de convingere în afara UE. Dialogurile privind drepturile omului cu țările din Orientul Mijlociu și Africa de Nord au oferit ocazia de a sublinia în mai multe rânduri necesitatea de a introduce programe școlare cu privire la Holocaust. De asemenea, delegațiile UE s-au întâlnit cu organizații religioase, inclusiv cu organizații ale societății civile evreiești, ori de câte ori au solicitat acest lucru. Mai multe delegații ale UE indică în rapoartele lor încălcări ale libertății religioase sau de convingere, inclusiv negarea Holocaustului.

Grecia: Ministerul Afacerilor Externe din Grecia a început să predea tuturor diplomaților săi la Academia Diplomatică despre Holocaust și antisemitism, inclusiv despre definiția de lucru a IHRA. Pentru a se familiariza cu istoria și cu viața contemporană evreiască, aceștia vizitează Muzeul evreiesc din Grecia și sinagogile din Atena.

Seminarul la nivel înalt UE-Israel privind combaterea antisemitismului a fost organizat în comun la 12 iunie 2023 la Ierusalim și la 7-8 mai 2024 la Bruxelles. În cadrul celei de-a doua reuniuni, Comisia și Israelul și-au reafirmat sprijinul deplin pentru comunitățile evreiești europene și pentru combaterea tuturor formelor de antisemitism în aceste vremuri dificile.

Polonia: Convins că contactele interpersonale contribuie la crearea unei înțelegeri reciproce, guvernul polonez a semnat, în martie 2023, un acord cu Statul Israel pentru vizite de studiu ale grupurilor de tineret organizate. Pe baza acordului, tinerii polonezi și israelieni vizitează ambele țări, învață despre istoria lor și se întâlnesc cu omologii lor. Vizitele includ situri în care au fost comise crime legate de Holocaust de Germania nazistă și de colaboratorii săi.

Comisia s-a implicat activ în promovarea rețelelor informale de trimiși speciali și coordonatori pentru combaterea antisemitismului. Convocate de Congresul Mondial Evreiesc, Comisia prezidează în comun reuniuni ale celor aproximativ 40 de trimiși speciali și coordonatori pentru combaterea antisemitismului (SECCA) la nivel mondial, de două ori pe an. În urma atacurilor din 7 octombrie, Comisia a cosemnat declarația comună a SECCA¹⁰⁷ prin care invită guvernele să asigure securitatea necesară pentru comunitățile evreiești, asigurând siguranța evreilor în campus, încurajând solidaritatea cu evreii din societatea civilă și invitând platformele de comunicare socială să acționeze. De asemenea, Comisia s-a alăturat unui număr de 42 de țări în vederea aprobării Orientărilor globale pentru combaterea antisemitismului¹⁰⁸, care sintetizează acțiunile necesare în lupta împotriva antisemitismului.

Comisia a cooperat activ cu ONU, OSCE și Consiliul Europei pentru a combate antisemitismul la nivel mondial. Delegația UE la ONU și Alianța civilizațiilor a ONU (UNAOC) au găzduit o informare cu privire la eforturile de combatere a antisemitismului¹⁰⁹. Comisia a abordat, de asemenea, un atelier transregional în cadrul UNHCR pe tema „Abordarea antisemitismului: O provocare globală în domeniul drepturilor omului”, alăturându-se Organizației Statelor Americane, Germaniei și UNAOC la acest eveniment facilitat de SUA¹¹⁰.

UE a participat activ la conferințele anuale ale OSCE privind combaterea antisemitismului¹¹¹ și a abordat subiectul antisemitismului în contextul conferințelor OSCE de la Varșovia privind dimensiunea umană. UE depune eforturi pentru a coopera îndeaproape cu Consiliul Europei în ceea ce privește inițiativele de combatere a rasismului și a antisemitismului¹¹². De exemplu, a contribuit la revizuirea Recomandării de politică generală a Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) privind prevenirea și combaterea antisemitismului¹¹³ și cooperează cu reprezentantul special al Consiliului Europei cu privire la antisemitism, ura față de musulmani și alte forme de intoleranță religioasă și infracțiuni motivate de ură.

¹⁰⁷ [Joint Statement of Special Envoys and Coordinators Combating Antisemitism \(Declarația comună a trimișilor speciali și a coordonatorilor pentru combaterea antisemitismului\)](#), 6 noiembrie 2023.

¹⁰⁸ [Global Guidelines on countering antisemitism \(Orientări globale pentru combaterea antisemitismului\)](#), 17 iulie 2024.

¹⁰⁹ Găzduită de ONU la New York, 15 iunie 2023.

¹¹⁰ Eveniment separat în cadrul celei de a 54-a sesiuni a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, Geneva, 4 septembrie 2024.

¹¹¹ Malta (2024), Macedonia de Nord 2023 și Polonia 2022.

¹¹² [Concluzii privind prioritățile UE pentru cooperarea cu Consiliul Europei în perioada 2023-2024](#).

¹¹³ [Recomandarea de politică generală revizuită nr. 9 a ECRI privind prevenirea și combaterea antisemitismului](#).

5.2 Protejarea patrimoniului cultural evreiesc și comemorarea victimelor Holocaustului

La 20 ianuarie 2022, Adunarea Generală a ONU a aprobat, cu sprijinul tuturor statelor membre ale UE, o rezoluție prin care condamnă negarea Holocaustului¹¹⁴. Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate a emis anual declarații cu ocazia Zilei de Comemorare a Victimelor Holocaustului¹¹⁵. Unele delegații ale UE participă în mod regulat la evenimente la nivel înalt în jurul acestei zile. De exemplu, la Geneva, delegația UE coorganizează în fiecare an ceremonia oficială a ONU privind comemorarea victimelor Holocaustului. Delegația UE la Tel Aviv organizează, de asemenea, evenimente de comemorare dedicate pentru a marca Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului și Yom HaShoah.

Pentru prezenta viața evreiască bogată și diversă din Europa înainte de Holocaust, Comisia Europeană sponsorizează Centrul Mondial pentru Comemorarea Holocaustului, Yad Vashem, din Israel, cu 10 milioane EUR pentru a crea o experiență audiovizuală imersivă în Valea Comunităților pentru toate vârstele, inclusiv pentru copii. Proiectul urmărește să contribuie la eliminarea antisemitismului și a prejudecăților, la creșterea gradului de conștientizare și de cunoaștere a istoriei și culturii evreiești și la obținerea recunoașterii depline a vieții evreiești ca parte a societății europene.

În regiunile vizate de politica de vecinătate și de extindere, Comisia planifică mai multe proiecte de protejare a patrimoniului evreiesc și de comemorare a victimelor Holocaustului. Un lot specific pentru proiecte care vizează promovarea vieții evreiești și a patrimoniului cultural evreiesc, cu o alocare totală de 1,5 milioane EUR, a fost inclus într-o cerere regională de propuneri privind Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA) pentru organizațiile societății civile din Balcanii de Vest și Turcia. În Bosnia și Herțegovina, Comisia a alocat 260 000 EUR pentru Muzeul Holocaustului din Sarajevo.

În cadrul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVDCI), Comisia a alocat 7 milioane EUR pentru combaterea antisemitismului și conservarea patrimoniului evreiesc din Ucraina și 3 milioane EUR pentru gestionarea și conservarea siturilor culturale evreiești marocane și patrimoniul imaterial din Maroc.

6. CONCLUZIE

Antisemitismul reprezintă o amenințare la adresa democrației europene și a securității Uniunii Europene. Miturile conspirației antisemite, discursurile de incitare la ură și dezinformarea care atacă comunitatea evreiască sunt polarizante, cu un efect negativ asupra dezbaterii publice. În cele din urmă, acest lucru afectează în totalitate sfera democratică. Este esențial ca atacurile împotriva evreilor să nu fie lăsate neabordate și ca infracțiunile motivate de ură să fie investigate și să se facă dreptate, în conformitate cu statul de drept. În conformitate cu Planul de acțiune pentru democrația europeană din 2020, cu Strategia UE privind o uniune a securității (2020-2025) și cu pachetul privind apărarea democrației adoptat în 2023, Comisia Europeană este hotărâtă să protejeze sfera democratică a UE și să asigure securitatea tuturor cetățenilor săi, inclusiv a evreilor. În fața provocărilor actuale, acțiunea Uniunii Europene este determinată de hotărârea și angajamentul de a pune capăt antisemitismului și de a se asigura că evreii din Europa își pot duce viața în conformitate cu tradițiile lor culturale și religioase și fără probleme de securitate.

Prezentul raport privind progresele înregistrate arată că, de la adoptarea Strategiei UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești în 2021, în întreaga Europă au fost create

¹¹⁴ [Adunarea Generală a ONU aprobă rezoluția prin care condamnă negarea Holocaustului.](#)

¹¹⁵ [Declarația ÎR/VP privind Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului 2022](#), [Declarația ÎR/VP privind Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului 2023](#) și [Declarația ÎR/VP privind Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului 2024.](#)

structuri și au fost luate o gamă largă de inițiative conduse de UE sau finanțate de UE în toate statele membre și în societatea civilă pentru a combate antisemitismul, a promova viața evreiască și a asigura comemorarea victimelor Holocaustului. Pentru a aborda provocările într-un mod eficace și bazat pe necesități, Comisia menține un dialog periodic cu reprezentanții comunităților evreiești și ai organizațiilor evreiești.

Raportul arată că gradul de conștientizare cu privire la pericolul antisemitismului a crescut în rândul actorilor statali. Acest lucru a condus la adoptarea unor strategii naționale de combatere a antisemitismului în 23 de state membre ale UE, la numirea a 20 de trimiși sau coordonatori naționali pentru combaterea antisemitismului și la stabilirea la nivelul UE a definiției de lucru fără caracter juridic obligatoriu a antisemitismului de către Alianța Internațională pentru Memoria Holocaustului ca instrument util pentru combaterea antisemitismului. În multe țări din UE, strategiile lor ambițioase au condus la inițiative cu impact.

Comisia Europeană s-a angajat într-o platformă eficace pentru schimbul continuu de bune practici între trimișii speciali din Europa și de la nivel mondial pentru a crea sinergii și a iniția acțiuni comune, cum ar fi Declarația comună a trimișilor speciali și a coordonatorilor pentru combaterea antisemitismului și Orientările globale privind combaterea antisemitismului din iulie 2024.

Pe lângă punerea în aplicare a celor 90 de inițiative ale Strategiei UE privind antisemitismul, scopul Comisiei Europene a fost de a aborda provocări la nivel european, cum ar fi antisemitismul online, și de a asigura comemorarea victimelor Holocaustului și de a oferi valoare adăugată statelor membre și actorilor societății civile. De asemenea, Comisia sprijină acțiuni în statele membre și pentru actorii societății civile, inclusiv prin creșterea semnificativă a finanțării, și se bazează pe o cooperare strânsă cu instituțiile UE și cu statele membre pentru a impulsiona agenda la nivel european. Acest lucru a condus la o consolidare a structurilor și a sprijinului în cadrul statelor membre ale UE, nu numai în ceea ce privește combaterea antisemitismului, ci și urmărirea unei agende pozitive de susținere a vieții evreiești.

Cu toate acestea, după 7 octombrie 2023, evreii europeni se confruntă cu amenințări și acte violente fără precedent. Viața de zi cu zi a evreilor din Europa a fost profund afectată. Confruntată cu o creștere fără precedent a discursurilor de incitare la ură și a incidentelor violente, măsurile de securitate au trebuit să fie extinse în mod semnificativ, iar manifestările publice ale vieții evreiești au fost grav perturbate. O astfel de intimidare nu reprezintă doar o amenințare la adresa siguranței și securității, ci constituie o amenințare la adresa valorilor UE și a democrației.

Prin urmare, hotărârea de a combate antisemitismul în UE este mai relevantă ca niciodată. Strategia UE privind antisemitismul se desfășoară până în 2030, însă recenta agravare a situației necesită eforturi suplimentare pentru punerea în aplicare și actualizarea eficace a acesteia, după caz. Comisia Europeană este hotărâtă să utilizeze toate instrumentele juridice și de politică disponibile pentru a se asigura că viața evreiască poate prospera în întreaga UE, iar evreii își pot continua viața fără probleme de securitate și pot beneficia pe deplin de drepturile lor democratice.